

Kulmakivi

Suomen teologisen instituutin tiedotuslehti

2/2013

Henrik Perret

8.4.2013

Virta kulkee eteenpäin

Virta ja kaikki sen haarat ilahduttavat Jumalan kaupunkia, Korkeimman pyhiä asuinsijoja. Ps. 46:5

Suomen teologisen instituutin toiminnassa on hieno asia se, että sen jäsenjärjestöt edustavat monia kirkossamme toimivia herätysliikejärjestöjä. Nk. viides herätysliike, evankelinen liike ja rukoilevaisliike ovat mukana STI:n toiminnassa. Myös eri lesta-diolaisten siipien edustajilla on yhteyksiä STI:hin, vaikka mikään järjestö ei olekaan jäsenjärjestönä.

Kun herätysliikejärjestöistä kirjoitetaan, käytetään niistä usein sanaa "liike". Kun herätystä on olemassa, se ei ole pysähdystila, ei status quo, vaan liike. Herätysliikkeen vaarana on aina, että se pysähtyy ja kivettyy. Toivon tästä syystä, että STI ja kaikki sen jäsenjärjestöt pysyisivät liikkeellä. Toivon myös, että ne saisivat olla Jumalan virrassa, joka ilahduttaa Jumalan kaupunkia.

Virta ei ole luonteeltaan aina erityisen dramaattinen. Joskus se kulkee hiljalleen, mutta vesi on aina raikasta. Joskus virta on niin voimakas, että keneltäkään ei jää huomaamatta, minne se on matkalla. Jos tielle osuu esteitä, virta ei silti pysähdy vaan etsii uusia uria.

Kun katson taaksepäin niitä vuosia, jotka olen ollut STI:ssä, ja kun pohdin eteen-

päin, mikä STI:n rooli on tulevaisuuden kirkossa, näen sen mieluiten virtana. Toivon, että se saa olla mukana virrassa, jonka vesi ilahduttaa Jumalan kaupunkia, Korkeimman pyhiä asuinsijoja.

STI:n toiminnassa mukana olleet ja olevat teologit lähtevät pappeina seurakuntiimme, herätysliikejärjestöihimme, jumalanpalvelusyhteisöihin, Luther-sääntöön, opettajiksi ja teologeiksi kouluhimme ja oppilaitoksiimme ja esimerkiksi kristillisten lehtien toimittajiksi tai muihin kirkon tai yhteiskunnan erityistehtäviin. Emme ole koskaan sanelleet tai ohjanneet kenenkään tietä tai kutsusta vaan ainoastaan rukoilleet, että Jumala kutsuisi kaikkia mielekkäisiin tehtäviin. Yksi tärkeimmistä tehtävistä on lähetystyö. Toivomme, että monet nuoret teologit löytäisivät tiensä lähetyskentille eri puolille maailmaa.

STI on saanut armon muodostaa myös opiskelijoiden virran. STI:n kaksikymmentäviisivuotisen toiminnan aikana yli tuhat teologia on saanut koulutusta raamattuteologiassa, pastoraaliteologiassa ja muilla teologian aloilla. STI:n vaikutusmahdollisuudet ovat olleet laajat ja monipuoliset.

Virtaan liittyy kuitenkin myös toinen

puoli. Jumalan lähteen raikas vesi voi liikaantua, ja siihen voi sekoittua likaista vettä. Virran raikasta vettä täytyy suojella kaikelta sitä uhkaavalta. Vain Jumala itse voi puhdistaa meidät ja antaa työmme olla siunaukseksi ja avuksi. Ryppyotsaisuus ja negatiivisuus, kritiikinhalu ja vihamielisyys eivät auta ketään. Jos ja kun olen syylistynyt sellaiseen, pyydän vilpittömästi anteeksi, ja pyydän myös, että minä ja me kaikki saamme kasvaa uskossa ja luottamuksessa Kristukseen.

Joku ehkä ajattelee, että teologia ja Raamatun oppien painottaminen ovat nykyaikana asioita, joista kirkko ja kristityt pitäisi vapauttaa. Asia on kyllä juuri päinvastoin. Missä teologia ja terve oppi katoavat, siellä raikas vesi likaantuu epäuskosta, väärästä opista ja epäterveestä ja epäkristillisestä elämästä. Tämän ovat selvästi osoittaneet viime aikojen perhettä ja avioliittoa koskevat debatit. Teologian tulee aina olla uskon palvelija, ja sen tulee rakentua Raamatun, Jumalan puhtaan Sanan varaan.

Monet tutkimukset ja laajat dokumentit todistavat siitä, että teologinen ja hengellinen uudistus ovat välttämättömiä, jotta kirkkomme ei huku tai nukahda. Kirkon tutkimuskeskus on osoittanut selvästi tutkimuksissaan, että usko ei ole hukassa vain ympäröivästä maailmasta vaan että uskonkriisi liittyy vahvasti myös kirkon työntekijöihin, eikä vähiten pappeihin. Tässä on selvä tilaus raamatulliselle ja tunnustukselliselle teologialle. Teologia, jota papeiksi opiskeleville on jo sukupolvien ajan opetettu, ei ole kaikilta osiltaan kirkkomme tunnustuksen mukaista. Tästä syystä STI:tä tarvitaan enemmän kuin koskaan. Tärkeintä ei ole, missä muodossa STI tulee vaikuttamaan tulevaisuudessa, vaan että jokaisen sukupolven nuoret saavat hyvää teologista ja hengellistä ope-

tusta osatakseen auttaa lähimmäisiään.

On myös tärkeää, että teologinen opetus, missä sitä sitten annetaan, on mukana siinä virrassa, joka ilahduttaa Jumalan kaupunkia. Tarvitaan teologiaa, jonka tarkoituksena on rakentaa ja rohkaista. Sen pitää myös varoittaa ajassa olevista uskon vihollisista ja paljastaa niiden olemassaolo. Totuuteen liittyy aina sekä kyllä että ei, muuten ei ole kyse totuudesta.

Herätysliikejärjestöistä käytetään myös usein sanaa "konservatiivinen". Kristillisen teologian pitää olla konservatiivista siinä mielessä, että se säilyttää apostolisen kristillisen uskon. Juudaksen kirjeessä on ajankohtainen kehotus: "Rakkaat ystävät! Hartaasti olen halunnut kirjoittaa teille yhteisestä pelastuksestamme, ja nyt sain aiheen kehottaa teitä taistelemaan sen uskon puolesta, joka pyhille on kertakaikkisesti annettu."

Uskon säilyttämisen, sen uskon, jonka kristillisen seurakunta tunnustaa, ei tarvitse välttämättä tarkoittaa sitä, että säilytetään kaikki sellaiset toimintamuodot, joita kristityillä on eri aikoina ollut. Kaikkien kristittyjen sukupolvien tulee olla omassa ajassa eläviä kristittyjä, viedä muuttumatonta kristillistä sanomaa uusissa muodoissa ja uusilla tavoilla oman aikansa ihmisille.

Oma toiveeni ja rukoukseni on, että STI saisi pysyä siinä Jumalan virrassa, joka kulkee eteenpäin, ja että sen opettajat, hallitus, kaikki opiskelijat ja vapaaehtoistyöntekijät saisivat kokea tuoreen hengellisen ja teologisen uudistuksen. Toinen puoli tätä haastetta on, että opiskelijat löytäisivät tiensä STI:hin ja että STI tavoittaisi kaikki teologian opiskelijat ja että kirkkokansa ja herätysliikkeissä mukana olevat ihmiset ymmärtäisivät, että on tärkeää tukea tätä työtä rukouksin ja uhrein.

Miksi kirkkoa vastaan hyökätään?

Timo Eskola

Moni kristitty on viime viikkoina ollut hämmennyksissään lehtiä lukiessaan. Vähemmistöryhmät ovat hyökänneet melko aggressiivisestikin kirkon edustajia vastaan. Seksuaalisen tasa-arvon kannattajina esiintyvät poliittiset aktivistit sekä voimakkaat yksilövaikuttajat ovat mediassa asettaneet kristittyjen näkemyksiä kyseenalaiseksi. Joskus kohteena on ollut ministeri Päivi Räsänen, joskus maallikkosaarnaaja Pirkko Jalovaa ja kerran itse presidentti Niinistö. Kaililta on pyritty epäämään perinteistä avioliittokäsitystä puoltava kanta.

Media on ollut tämän toiminnan kohdalla melko kädetön. Toimittajat ovat toistaneet Setan ja muiden toimijoiden näkemykset ja vaatimukset kyseenalaistamatta heidän perusteitaan tai motiivejaan. Objektiiivisesta journalismista ei ole ollut tietoaakaan. Niinpä aktivistit ovat käytännössä voineet mustamaalata julkisesti niitä tahoja, jotka kannattavat kirkon perinteistä avioliittokäsitystä. Kohteena ovat olleet ennen kaikkea kirkon herätysliikkeet.

Kapean tavoitteen asialla

Välitön syy tuollaisiin kahnauksiin on ilmeinen. Hyökkäykset ovat voimistuneet aina poliittisten äänestysten alla. Suomessa uutta avioliittolakia on ajettu ensin kansanedustajien aloiteella ja myöhemmin kansalaisadressilla. Homoavioliitto halutaan voimaan vaikka väkisin. Täällä pyrkimystä tukee jopa presidentti Halonen, ja Yhdysvalloissakin presidentti Obama on valjastettu saman toiminnan taakse. Po-

liittinen kiista käy korkealla.

Miksi juuri kirkko joutuu nyt kohtaamaan painetta? Ensinnäkin homoavioliiton hyvä asema kirkossa helpottaisi toimintaa yhteiskunnassa. Toiseksi näkemyksen viimeiset vastustajat tulevat nimenomaan kirkon piiristä. Kun vastustajat on pelattu ulos kentältä, oman kapean ryhmän päämäärät on helpompi tavoittaa.

Kirkon sisällä liike on edelleen liittoutunut kirkon liberaalin siiven kanssa ja ajaa melko häikäilemättömästi omia tavoitteitaan. Näitä kahta yhdistää ainakin ajatus siitä, että kirkon sanoman sisältö pitäisi muuttaa olennaisesti. Mikä muukaan voisi selittää sen, että liberaali suuntaus on valmis uhraamaan sekä korkean opillisen profiilin että lähetystyön jatkuvuuden tällaisen teologisesti täysin triviaalin aiheen takia?

Kirkot kriisissä

Kirkkopolittisesti tilanne ei ole mitätön. Sen osoittavat kansainväliset reaktiot, joita näemme ympärillämme. Homopäätökset hajottavat protestanttisia kirkkoja ja keskinäisiä yhteyksiä.

Etiopialaisen Mekane Yesus -kirkon runsas kuukausi sitten lähettämä kirje Ruotsin luterilaiselle kirkolle on tuonut keskustelun aivan uudelle tasolle Pohjolas- sa. Etiopialaiset katkaisevat yhteytensä sekä Ruotsiin että Yhdysvaltojen luterilaisiin (ELCA) kirkkojen uusien homopäätösten takia. Ekumeeninen yhteys on poikki.

Luterilaiset saavat nyt konkreettisesti kokea saman hajaannuksen kuin ang-

likaanit seitsemän vuotta sitten. Silloin Tansanian anglikaanikirkko katkaisi välit Yhdysvaltojen anglikaanisen Episkopaalikirkon (ns. Spongin kirkko) kanssa. Syyinä oli homoseksuaalisessa suhteessa elävän papin valinta piispan virkaan. Sama näyttää tapahtuvan Afrikassa luterilaisten kohdalla, sillä monet evankeliset kirkot ovat jo antaneet tukensa Mekane Yesus -kirkon päätöksille.

Tapahtumat osoittavat, että kaikkien tuntema ideologinen kiista saa yhä suurempia mittasuhteita. Vaikka aihe tuntuu vähäiseltä, kyse on dramaattisimmasta muutoksesta länsimaisessa kulttuurissa vuosisatoihin.

Luterilaiset hajallaan

Hajoaako siis myös oma kirkkomme? Se ei tietenkään hajoa samalla tavalla kuin Yhdysvaltain luterilainen ELCA, jonka päätösten jälkeen 340 seurakuntaa on jo nyt muodostanut 130 000:n jäsenen NALC:in (North American Lutheran Church) ja noin 500 seurakuntaa ja ryhmää LCMC:n (Lutheran Churches in Mission for Christ). Kiista oikeasta ihmiskäsityksestä ja avioliittokäsityksestä on kuitenkin vaikea. Jotain tulee tapahtumaan.

Luterilainen kirkkomme tulee ilmeisesti hajaantumaan sisäisesti. Ihmiset hakeutuvat pienempiin seurakuntayhteyksiin. Kirkkokriittiset ryhmät tulevat kasvamaan. Ristiriitojen voi olettaa jatkuvan aina siihen saakka, kunnes maahamme alkaa muodostua vapaita luterilaisia kirkkoja.

Olisi ollut juhlavampaa, jos vanhojen protestanttisten kirkkojen hajoaminen olisi tapahtunut teologisesti syvemmistä syistä. Näin ei kuitenkaan ole tapahtunut. Historiaa ei voi valita. Siksi sekä teologikunnan että seurakuntalaisten on elettävä edessä olevan tilanteen mukaan. Ilmeistä on, että Suomessa sadat papit kieltäytyvät vihkimästä homopareja. Suuri tulee olemaan myös niiden joukko, jotka pelkän kirkolliskokouksen päätöksen jälkeen seuraavat Mekane Yesus -kirkon esimerkkiä.

Tällä hetkellä elämme onneksi vielä toisessa tilanteessa. Painostusryhmien väitteistä huolimatta kirkkomme ei ole vielä tehnyt päätöksiä, joiden mukaan homoseksuaalisuuden harjoittamisesta olisi tullut moraalisesti hyväksyttävää. Kirkko ei myöskään ole muuttanut avioliittokäsitystään, jonka mukaan avioliitto on naisen ja miehen välinen julkinen liitto. Ratkaisuvia kirkolliskokouksen päätöksiä ei ole Suomessa tehty – vielä.

Kristillisen kirkon tulevaisuus

Katkelmia Timo Junkkaalan luennoista
Lahdessa Kirkkokansan raamattupäivässä
maaliskuussa 2013

Kun viime syksynä Hengellisillä syventymispäivillä sivuttiin kirkon tilaa ja tulevaisuutta, Kotimaa-lehti sanoi meidän turhaan synkistelevän. Kun sitten syksyllä kirkon nelivuotiskertomus kertoi vielä hälyttävämistä näkymistä kuin mitä me olimme väläyttelleet, silloin arkkipiispa aseenkantajineen antoi ymmärtää, että väärillä kysymyksillä oli päästy väärään lopputulokseen. Peilissä oli taas vika, kun kuva ei miellyttänyt. Mutta kysymys synkistelystä palasi mieleen, kun aloin tehdä tätä puheenvuoroa. Olemmeko pessimistejä? Näemmekö tilanteen huonompana kuin se on?

– Ihan ilman Urho Muromaa tällaista viidesläisten kokousta ei kai voi pitää, joten otetaan tähän lainaus häneltä. Hän kirjoitti aikoinaan, että seurakunta voi elää ”vain siitä Kristuksesta, jonka kuvan Pyhä henki on Raamatun lehdille luonut”.

– Oli kuin Muroma olisi kuunnellut nykyhetken keskusteluja, kun hän jatkoi: ”Jos minä sanon uskovani Kristukseen, mutta en usko Sanaan, joka minulle ilmoittaa, minkälainen Kristus on, niin minä pakostakin uskon toiseen Kristukseen kuin Jumalan Kristukseen.” Muroma piti tieteellistä raamatuntutkimusta tarpeellisena ja hyödyllisenä, mutta näki ympärillään sellaista rationalismia ja modernismia, jossa sanoudutaan irti kaikista keskeisistä uskonkohdista. Hänen mukaansa ei mikään ole vaarallisempaa kuin teologia, joka on irtautunut Jumalan ilmoituksesta ja seurakunnan uskos-

Kuva: Anne Lepikko

ta. ”Kuriton jumaluusoppi” on Muroman mukaan kuin bakteeri, joka ”muuttaa veren vedeksi ja aiheuttaa näin kuoleman”.

– Eksegeettisten harharetkien rinnalla on kulkenut koko ajan toinenkin. Sen sanoitti hyvin viime kesänä yksi Kanadan tunnetuimmista kolumnisteista Margaret Wente. Hän kirjoitti, että aiemmin merkittävä Kanadan yhdistynyt protestanttinen kirkko on kirjaimellisesti kuolemassa. Kirkon ikääntyneistä jäsenistä hän totesi, että he uskovat moniin asioihin, mutta niihin ei välttämättä kuulu Jumala.

– Vastaavanlaisessa tilanteessa olevia kirkkoja on valitettavasti monessa muusakin maassa. Wenten kirjoituksen teki kiintoisaksi se, mistä hän arvioi kirkon alamäen alkaneen. Kirkot tekivät hänen mukaansa suuren virheen lähtiessään 1960-luvulla rakentamaan tulevaisuuttaan suvaitsevaisuuden, tasa-arvon ja edistyksellisyyden ohjelmalla. Sosiaalisesta oikeudenmukaisuudesta tuli kirkon evankeliumi. Hengellisyys ja jumalasuhte vaihdettiin yhteiskunnallisiin teemoihin. Tulos on Wenten mukaan se, että tuollai-

sen ohjelmanmuutoksen tehneet liberaalit kirkot ovat nyt romahtamassa.

– Jos sanoma hämärtyy ja alkaa yhä enemmän muistuttaa vesitettyjä poliittisia ohjelmia, kirkko lakkaa olemasta varsinaisesti kristillinen kirkko, vaikka sen toiminta jatkuu. Tällä tiellä toteutuu se satiirinen huomautus, että jos Jumala kuolisi, kirkko ei huomaisi mitään.

– Juuri nyt kaikkien perinteisten kirkkojen asema Euroopassa horjuu. Ihmiset ovat suurin joukoin jättämässä kirkot. Näin ei tapahdu vain kommunistisen materialismin kulottamassa idässä vaan myös uusliberalistisen materialismin henkisesti rapauttamassa lännessä. Onkin jo esitetty, että jonkin ajan kuluttua perinteiset protestanttiset kirkot häviävät ja jäljelle jäävät vain roomalaiskatolinen ja ortodoksinen kirkko sekä joitakin karismaattisia ja evankelikaalisia kirkkoja.

– Luterilaisilla on hiukan samaan tapaan monta vaihtoehtoista mahdollisuutta poistua maailmankartalta. Yksi on jäsenkato ja sen myötä tapahtuva hiljainen hiipuminen. Kirkosta eroaminen on useimmissa lännen luterilaisissa kirkoissa – niin kuin useimmissa muissakin perinteisissä kirkoissa – edennyt sellaista vauhtia, että jos sama tahti jatkuu, voidaan jo laskea, montako vuosikymmentä tarvitaan siihen, kun viimeinen kirkosta poistuja sammuttaa valot jossakin Württembergin pietismialueella, Norjan raamattuvyöhykkeellä tai Suomen ruotsinkielisellä Pohjanmaalla.

– Nyt vielä yksi teesi. Tärkeää ei ole vain se, että kirkon opetus pysyy Jumalan sanan mukaisena. Sama vaatimus koskee elämäämme. Jos edellisessä kohdassa uskollisuus Jumalan sanalle tarkoitti uskoa siihen Kristukseen, josta Raamattu puhuu, ja uskollisuutta sanan julistuksessa, on kristillisen kirkon ja meidän jokaisen

elämässä olennaista myös se, että elämäsämme noudatamme Jumalan tahtoa. Silloin on ennen muuta kysymys rakkauden osoittamisesta lähimmäisillemme.

– Lopulta viimeinen kysymys on, miten päästään perille. Kristillisellä kirkolla on siis lopulta edessään hyvä ja valoisa tulevaisuus. Meidän kysymyksemme on: Olemmehan me siinä tulevaisuudessa mukana? Siis niiden joukossa, joista Ilmestyskirjassa sanotaan, että he tulevat suuresta ahdistuksesta ja ovat valkaissheet vaatteensa Karitsan veressä. Se tarkoittaa, että perille Jumalan taivaaseen pääsevät ne, joiden synnit annettu anteeksi Jeesuksen sovitustyön tähden.

– Kerrotaan että vanhan Itävalta-Unkarin hallitsijan hautajaisissa oli tapana, että kirkon ovet olivat kiinni, kun hallitsijan ruumista tuotiin. Saattajien tuli koputtaa kirkon oveen, ja kun sisältä kysyttiin: ”Kuka haluaa päästä sisään?”, vastattiin: ”Itävallan keisari ja Unkarin apostolinen kuningas.” Silloin sisältä sanottiin: ”En tunne häntä.” Uuteen kysymykseen vastaus kuului: ”Hänen keisarillinen ja kuninkaallinen majesteettinsa.” Vastaus oli jälleen: ”En tunne häntä”. Kolmannen koputuksen ja kysymyksen ”Kuka haluaa päästä sisään?” vastattiin: ”Köyhä syntinen.” Silloin vastaus oli: ”Hänet minä tunnen.” Ja kirkon ovi avattiin.

– Tunnussana on yhä sama: ”Jeesus Kristus, Jumalan Poika, armahda minua syntistä.” Kun kaiken vaivan keskellä saadaan uskoa Vapahtajaan, kun pidetään kiinni hänestä ja hänen sanastaan, silloin hän varjelee meidät kaikissa vaiheissa. Paha on jo hävinnyt, vaikka se vielä riehuu. Kotiranta siintää jo. Näytti siis nyt ja lähitulevaisuudessa miltä tahansa, meillä ei ole hätää. Risti pysyy, hauta on edelleen tyhjä ja taivaaseen ovi on auki – syntisille.

Profeetan kohtalo

Timo Eskola

Herran kansan kipuna ja vaikeutena **H**on kaikkina aikoina ollut se, että Jumalan sana ei ole helppo ottaa vastaan. Ihmisen kova sydän nousee luonnostaan Jumalan varoituksia vastaan. Siksi myös Jumalan sanansaattajat joutuvat syytösten kohteiksi ja jopa vainottaviksi.

Vanhan testamentin profeetat ovat tästä selkeä esimerkki, ja Jeremia heistä tärkeimpiä. Jeremia itsekin tiesi, että hänen kutsumuksensa oli vaikea. Jumala asetti hänet varoittamaan Juudaa rangaistuksista, jotka toteutuisivat vasta neljäkymmenen vuoden kuluttua. Ankarat profetiat koettiin ikäviksi, ja Jeremia joutui syytösten kohteeksi.

”Kauhua kaikkialla”, toteavat ihmiset Jeremian sanomasta. Vähitellen hän alkaa itsekin tuskailla kutsumustaan. Miksi juuri hänen täytyy kuunnella vuodesta toiseen ihmisten pilkkaa Jumalan sanan tähden? Onko hänen tehtävällään mitään mieltä? Historia osoitti, että jokainen sana kävi vähitellen toteen.

Kun synti paljastuu

Jeremian sanoma oli epäilemättä karu. Kansa on elänyt luopumuksen ja epäjumalanpalveluksen vallassa. Israel ei ole kuunnellut Jumalansa ääntä. Edessä on pakkosiirtolaisuus, joka on johdonmukainen Jumalan rangaistus kansan uskottomuudesta. Jumalan oikeudenmukaisuus vaatii kansan ja maan hävittämistä sekä temppelein tuhoa. Profeettojen teologia on ennen kaikkea kriisin teologiaa.

”Te olette itse nähneet, millaisen on-

nettomuuden minä olen antanut kohdata Jerusalemiä ja kaikkia muita Juudan kau-punkeja. Nyt ne ovat raunioina, eikä niissä enää asuta. Näin on tapahtunut, koska niiden asukkaat tekivät pahaa ja vihoittivat minut. He uhrasivat muille jumalille ja palvelivat niitä, vaikka eivät niitä edes tunteneet.” (Jer. 44:2–3; vrt. Hes. 8)

Profeetan tehtävänä oli paljastaa Jumalan sanan avulla ihmisten synti. Tämä on sama tehtävä, joka Paavalin mielestä on lailla: laki paljastaa synnin. Se opettaa tietämään, mitä synti on. Herran valittu kansa ei kyennyt elämään ilman syntiä. Ihmisten sydän oli kaukana Jumalasta. Silloin ongelmat alkoivat kasautua.

Israel surmaa profeetat

Jeremian mukaan profeetat joutuvat itse kohtaamaan sen vihan, jonka kansa kohdistaa Jumalaansa. Siksi Jumalan lähetti-läät torjutaan myös Israelissa: ”Oma miekkanne on syönyt teidän profeettanne kuin raateleva leijona.” (Jer. 2:30). Luvussa 26 kerrotaan puolestaan Uuriasta, joka tuli Jerusalemiin julistamaan samaa sanomaa kuin Jeremia. Kuningas otatti profeetan kiinni ja surmautti hänet. Jeremia vältti hiuksen hienosti saman kohtalon ystäviensä tuella.

Jeremian sanoma ei kuitenkaan lai-

mentunut. ”Kerran toisensa jälkeen minä lähetin teidän luoksenne palvelijoitani, profeettoja, sanomaan: ‘Lopettakaa tuo iljettävä meno, minä vihaan sitä!’ Mutta te ette kuunnelleet heitä, ette ottaneet kuuleviin korviinne, mitä he sanoivat.” (Jer. 44:4–5) Profeetan kutsumus oli raskas, mutta välttämätön.

Niinpä Jeremia ei voinut myöskään väistää suoraa tuhon ennustusta. ”Siksi minä annoin kiivauteni ja hehkuvan vihani syöksyä tulvana Juudan kaupunkeihin ja Jerusalemin kaduille.” (44:6; vrt. 5. Moos. 28:58–68; 29:22–29). Israel, joka tappaa Jumalan lähettämät profeetat, joutuu kohtaamaan Jumalan vihan.

Myöhemmin pakkosiirtolaisuuden jälkeen tämä synti tunnistetaan. Nehemian suuressa katumusrukouksessa sanotaan: ”Mutta he alkoivat niskoitella ja kapinoida sinua vastaan, he käänsivät selkänsä sinun lillesi ja tappoivat sinun profeettasi, jotka nuhtelivat heitä koettaen johtaa heidät jälleen sinun puoleesi.” (Neh. 9:26). Kriisin teologiassa ei enää korosteta Jumalan ja Israelin välistä yhteyttä, vaan valitun kansan katastrofia.

Uudessa testamentissa Jeesus valittaa yhä Jerusalemiä, joka surmaa profeetat. ”Jerusalem, Jerusalem! Sinä tapat profeetat ja kivität ne, jotka on lähetetty sinun luoksesi. Miten monesti olenkaan tahtonut koota lapsesi, niin kuin kanaemo kookaa poikaset siipiensä suojaan!” (Matt. 23:37).

Johannes Kastaja oli viimeisenä profeettana joutunut kohtaamaan tämän kohtalon. Hän oli pakkosiirtolaisuuden ajan viimeinen marttyyri. Jeesus itsekään ei voinut välttyä tältä kohtalolta. Kuten vertaus sanoo: viinitarhan omistaja lähetti oman poikansa. Olisivatko ihmiset silloin kuunnelleet Jumalan puhetta? Jeremian ajan kriisi toistui yhä Jeesuksen aikana.

Pelastuksen aika

Israelin hylkääminen ja pakkosiirtolaisuus eivät kuitenkaan ole vielä koko totuus. Sen sijaan tapahtuma tuo esille Jumalan laajemman suunnitelman. Kansan kohtaama tuho on niin täydellinen, että kenenkään on mahdotonta enää kuvitella henkilökohtaisen kääntymyksen tuottavan pelastusta. Vain Jumalan oma toiminta voi tässä tilanteessa antaa toivoa. Jumalan täytyy astua esiin ja armahtaa Israelia.

”Mutta vielä minä annan heidän haavojensa kasvaa umpeen ja parantua, minä teen heidät terveiksi ja lahjoitan heille pysyvän rauhan ja menestyksen,” toteaa Jeremia. ”Minä puhdistan niiden asukkaat kaikista synneistä, joilla he ovat rikkoneet minua vastaan.” (Jer. 33: 6–8).

Hesekiel jatkaa: ”Minä otan teidät vieraiden kansojen keskeltä... Minä vihmon teidän päällenne puhdasta vettä, niin että te puhdistutte... Minä annan teille uuden sydämen ja teidän sisimpäänne uuden hengen” (Hes. 36:24–26). Ja Jesajan kirjan mukaan Herran voideltu tulee ilmoittamaan hyvän sanoman (evankeliumin): ”parantamaan ne, joiden mieli on murtunut, julistamaan vangituille vapautusta ja kahlituille kahleitten kirpoamista” (Jes 61:1).

Synnin valta näyttäytyy profeettojen julistuksessa ihmisten vääränä sydämen asenteena. Profeettakirjojen loppuun asti muistutetaan siitä, että uskottomuus ja synti erottavat ihmiset Herrasta. Siksi vasta sydämen uudistus merkitsee todellista vapautumista. Profeettojen teologiassa pakkosiirtolaisuus ei siten ole pelkästään historiallinen tapahtuma, joka sijoittuisi tiettyyn ajanjaksoon. Se on pikemminkin kansan tila, josta vasta pelastuksen aika tuo vapautuksen. Hengellinen pakkosiirtolaisuus päättyy vasta Kristuksen tullessa.

HENKILÖKOHTAISESTI

Vesa Ollilainen kehottaa kristittyjä palaamaan Raamattuun

Teksti: Miina Hakonen

Teologian tohtori Vesa Ollilainen on STI:n työvaliokunnan jäsen ja käy instituutissa myös tuntiopettajana. Hän on Uuden testamentin asiantuntija.

Vesa Ollilainen johtaa Ryttylässä Kansanlähetysoyhtymän teologilinjaa ja on koulutukseltaan teologian tohtori. Hänen perheeseensä kuuluvat vaimo Maijun lisäksi kolme pientä lasta, Joel, Jeremias ja Lilja.

Työ teologilinjalla vetäjänä on samaan aikaan sekä monipuolista että haastavaa. Linjalla pysähdytään monien tärkeiden kysymysten äärelle: Onko Jumala olemassa? Mihin Raamattua tarvitaan? Mitä pelastukseen tarvitaan? Näihin kysymyksiin etsitään vastauksia opiskelijoiden kanssa luennoilla ja muun toiminnan kautta, mutta Vesan työhön lukeutuu paljon muutakin. Omasta linjasta on pidettävä huolta, ja siksi työ edellyttää sekä nykypäivän elämistä, että tulevaisuuden pohdintaa ja siihen varautumista.

Vesa pitää työstään erityisesti kahdesta syystä. Oppituntien valmisteleminen, itse opettaminen ja kirjoittaminen on mukavaa, mutta erityisen arvokkaaksi hän kokee kanssakäymisen opiskelijoiden kanssa ja pyrkii siihen, että he saisivat mahdollisimman paljon irti ajastaan Ryttylässä.

Opiskelutaustaa

Vesa opiskeli Åbo Akademiassa ja valmistui teologian maisteriksi vuonna 2003 pääaineenaan Uuden testamentin eksegetiikka. Tohtoriksi hän väitteli toukokuussa 2008 aiheenaan tuhlaajapoikavertaus.

Kun Vesalta kysäistään vinkkejä nykyisille teologian opiskelijoille, hän toteaa huvittuneesti, että sellaisesta vastauksesta uhkaa helposti tulla lista siitä, mitä itse olisi opiskeluaikana pitänyt tehdä toisin. Tärkeimmäksi neuvoksi Vesa kuitenkin nostaa omasta uskonelämästä huolehtimisen, johon lukeutuvat sekä Raamatun lukeminen itsekseen että muiden kanssa. Ilman seurakuntayhteyttä usko yliopistomaailmassa helposti kuihtuu, koska yliopiston tarjoamat eväät sen ylläpitämiseen ovat usein hyvin köykäiset. Olisi myös hyvä teologian pönttämisen lisäksi harjoittaa sitä käytännössä: yliopistotutkimus on hyvin erilaista kuin saarnojen valmisteleminen tai opetusten pitäminen itse. Samalla kun käytännön työstä saa harjoitusta tulevaisuutta varten, pystyy

Kuva: Philippe Gueissaz

helpommin myös hahmottamaan oman paikkansa ja karsimaan pois niitä suuria luuloja, joita omasta osaamisesta kenties on kertynyt.

Omaa opiskeluaikaansa pohtiessaan Vesa toteaa, että olisi pitänyt alusta asti pyrkiä harjoittamaan kriittistä ajattelua ja harjoitella vastaamaan sellaisiin väitteisiin, jotka on suunnattu klassista kristinuskosta vastaan. Tällaisia taitoja on kyllä kertynyt matkankin varrelta, ja se on saanut arvostamaan kestävää eksegetiikkaa, joka avaa Raamatun maailmaa uskoa rakentavalla tavalla.

Suhde Suomen teologiseen instituuttiin

Koska Vesa opiskeli itse Turussa, hän ei päässyt omana opiskeluaikanaan juuri-

kaan hyödyntämään STI:n palveluita. Toisaalta se harmitti, mutta toisaalta ajatus siitä, että ainakin Helsingissä opiskelijoilla oli Suomen teologinen instituutti tukeanaan, tuntui myös ilahduttavalta.

Jatko-opiskelujen ja työelämään siirtymisen myötä Vesa on päässyt käymään STI:llä enemmän erilaisten opetustehtävien muodossa. Vesa tukee STI:tä varsin mielellään omien mahdolluuksiensa puitteissa ja on tälläkin hetkellä mukana STI:n työvaliokunnassa.

Neuvoja kristityille

Kun Vesalta tiedusteltiin, millaisia neuvoja hän haluaisi nykyajassa eläville kristityille antaa, ensimmäiseksi hän nosti esiin sen, että meidän tulisi yhdessä palata Raamattuun. Sen varassa kirkko seisoo tai kaatuu, aivan kuten tekevät yksittäiset kristitytkin. Ajan tuulten suunnat vaihtuvat, mutta Jumalan Sana ei muutu. Muuttienarvojen, leimojen tai muiden sellaisten ei pidä hämätä kristittyjä päivittämään kristinuskoa ajalle sopivammaksi. Sen sijaan tarvitsemme enemmän rohkeutta ja uskallusta, sillä joskus on tarpeen jopa kärsiä Kristuksen tähden.

Toisena tärkeänä neuvona Vesa haluaisi muistuttaa kristittyjä evankeliumista. Sekin tuntuu olevan nykyajan kristityiltä hukassa, mutta meidän tulisi muistaa, että evankeliumi on kuitenkin Jumalan voima: sekä pelastukseen että pyhitykseen. Siksi meidän on ahkerasti ja lakkaamatta opettava ja saarnattava, mitä evankeliumi on. Työ on viime vuosina opettanut, kuinka luovuttamaton ja tärkeä evankeliumi Jeesuksen kuolemasta ja ylösnousemuksesta lopulta on.

OPISKELIJAN SUUSTA

Eräs teologikaverini tokaisi joskus suuren totuuden elämästään: ”Aina kun istun STI:n olohuoneen pöytään, opin jotain uutta.” Pari vuotta tämän todistuksen jälkeen voin sanoa allekirjoittavani sen lähes täysin. Oli kyse sitten Mozartin musiikin lastenmusiikkivaikutteista tai Joh. 14:3 yhteydestä juutalaisten häätapoihin, opin uutta. Huumori kukkii ja teologia saa vahvistusta.

Tärkeintä oppimista on tapahtunut suhteessani teologiaan. Teologisessa tiedekunnassa teologia näyttäytyy omana saarekkeenaan erillään uskosta. STI:n olohuoneessa istuskelu, kahvittelu sekä kielten opiskelu ovat opettaneet sen, että teologia voi antaa uskolle paljon. Tuossa huoneessa nimittäin tulee vastaan monta ihmistä, jotka rakastavat teologiaa. Tämä rakkaus lähtee rakkaudesta Jumalaan. Gradussani tutkin Osmo Tiililän teologiaa. Hänen mukaansa teologian tarkoitus on tutkia Jumalan tahtoa. Tämän näkemyksen käytännön sovellusta olen saanut nähdä STI:llä jatkuvasti.

Sana teologia tulee kreikasta ja tarkoittaa puhetta Jumalasta. Näin ollen luulisi, että teologian rakastaminen tarkoittaisi välttämättä puheen kohteena olevan Jumalan rakastamista. Ikävä kyllä nykyään teologia nähdään pitkälti ihmistieteenä. Jumalaa ei voi nähdä, joten teologin pitää tutkia uskovia ihmisiä. Tällöin myöskään Jumalan rakastaminen ei tule teologian rakastamisen myötä. Itse olen enemmän Tiililän linjoilla asiassa, vaikka gradussani tutkinkin juuri häntä, uskovaan ihmistä. Syvimmiltään teologia ei voi olla vain ihmisten ja heidän ajattelunsa tutkimista. Jossain vaiheessa uskovien tutkimisessa tulee luultavasti vastaan tilanne, jossa teologi pohtii omaa suhtautumistaan tutkittavan käsityksiin Jumalasta. Tiililä sanoi: ”Kirkko on olemassa sen tähden, että täällä kuolla.” Minä kysyn opiskelijana: ”Mitä minulle käy kuolemani jälkeen?” Kysymys johtaa Raamatun ääreen ja Jumala kutsuu.

Minulle STI:lle päätyminen opintojen alussa oli selviö kavereiden mainostuksen takia. Olen saanut paljon luennoilta ja seminaareista, mutta loppujen lopuksi tärkeintä on ollut Raamattuun uskovien teologien tapaaminen. On hyvä, että jossain muistutetaan teologian tehtävästä.

Mika Malinen, teol. yo

Suomen teologisen instituutin historiallinen

KEVÄTKONSERTTI

Tervetuloa STI:n konserttiin rentoutumaan ja nauttimaan musiikista sekä tapaamaan ystäviä.

Pyhän Sydämen kappeli
(Kirstinkatu 1)

torstaina **25.4. kello 18.30** alkaen
Konsertin päätteeksi tarjoilu.

Konsertissa saamme kuulla Henrik Perret'n taidokasta pianonsoittoa sekä yhteistyötä selloon tarttuneen Timo Eskolan kanssa. Tiedossa on sekä klassista että kevyttä, esityksiä ja yhteislauluja. Pekka Huhtinen on urkujen äärellä. Henrikin laulavainen vaimo Ann-Kristin on mukana sekä myös joukko nykyisiä ja entisiä opiskelijoita, kuten Markus Mäkinen-Taina, Jarkko Haapanen, Essi Tuomala, Leena Eerola, Taina Aho, Tuomas Salo ja Peeti Kallonen. Hausbändi säestää yhteislauluja ja luo pohjan musiikin flowlle. Pieniä yllätyksiäkin on luvassa illan myötä.

Suomen teologisen instituutin sääntömääräinen

KEVÄTKOKOUS

pidetään tiistaina 21.5. klo 16 STI:ssä

Käsiteltävänä on vuoden 2012 vuosikertomus tilinpäätöksineen.

Päätösvalta on jäsenjärjestöjen edustajilla, mutta myös kaikki tukijäsenet ovat tervetulleita.

RAAH RAAPP

ABSOLUUTISTA TIETÄMISTÄ

Henkilökohtainen vetoamus

Näinä toimikauteni viimeisinä aikoina pääsihteerinä haluan kiittää lämpimästi teitä kaikkia, jotka olette auttaneet meitä työssämme. Olen iloinnut monien tuttujen ja tuntemattomien ystävien tuesta, jota olemme saaneet sekä rukouksin että taloudellisesti.

Toivon, että seuraajani, teologian tohtori Ville Auvinen, saa armon ja voimia jatkaa ja kehittää eteenpäin työtä yhdessä STI:n työntekijöiden, Timo Eskolan ja Kirsi Sellin kanssa.

Toivon myös, että Ville Auvinen saa aloittaa työnsä elokuussa sellaisessa STI:ssä, jossa on tarvittavat edellytykset työn jatkumiselle. Taloudellinen tilanne on juuri nyt melko huolestuttava. Vetoankin tästä syystä teihin kaikkiin, että ette hylkäisi STI:tä vaan rukoilisitte ja tukisitte STI:tä taloudellisesti, jotta STI saisi jatkaa tärkeää työtänsä!

Jumala siunatkoon teitä kaikkia, ja sydämellinen kiitos arvokkaasta tuestanne! Jumala siunatkoon STI:tä, sen hallituksen, työvaliokunnan ja opiskelijaneuvoston jäseniä, vapaaehtoistyöntekijöitä ja ennen kaikkea myös opiskelijoita, jotka valmistautuvat tärkeään tehtäväänsä Jumalan valtakunnan työssä.

Henrik Perret

SUOMEN TEOLOGINEN INSTITUUTTI

Osoite

Kaisaniemenkatu 13 A 4. kerros
00100 Helsinki

Puhelin

09 668 9550

Faksi

09 6689 5555

Sähköpostit

sti@sti.fi, etunimi.sukunimi@sti.fi

Kotisivu

www.sti.fi

Pankkitili

Sampo 800011-564245
FI74 8000 1100 5642 45, BIC DABAFIHH

Työntekijät

pääsihteerinä Henrik Perret (gsm 0500 542 542)
tutkija Timo Eskola (koti 019 722 702)
sihteerinä Kirsi Sell

Aukiolo: lukukausien aikana klo 9–19

Taitto Kirsi Sell

Painopaikka Kirjapaino Hermes Oy

ISSN-L 2243-0733

ISSN 2243-0733 (painettu)

ISSN 2243-0741 (verkkojulkaisu)

Teologinen tutkimus- ja koulutuskeskus.
Luentotoimintaa, kirjasto ja lukusali sekä seurakuntavierailuja.

Talous vapaaehtoisen kannatuksen varassa.
Vuositukijäsenmaksu 35 euroa (opiskelijat 10 euroa, yhteisöt 100 euroa). Ottaa vastaan kirjalahjoituksia, avustuksia ja testamentteja.

Rahankeräyslupa 2020/2011/400
(7.6.2011–6.6.2013)

Julkaisee IUSTITIA-nimistä teologista aikakauskirjaa. Tiedotuslehti KULMAKIVI lähetetään tukijäsenille kuusi kertaa vuodessa.

Hallituksen puheenjohtaja
lähetysohjohtaja Mika Tuovinen

Jäsenjärjestöt

Ev.-lut. Lähetysyhdistys Kylväjä
Länsi-Suomen Rukoilevaisten Yhdistys
Suomen Ev.lut. Opiskelija- ja Koululaislähetys
Medialähetys Sanansaattajat
Suomen Ev.lut. Kansanlähetys
Suomen Luterilainen Evankeliumiyhdistys
Suomen Raamattuopisto
Svenska Lutherska Evangeliföreningen i Finland

SUOMEN TEOLOGINEN
INSTITUUTTI
Kaisaniemenkatu 13 A
00100 HELSINKI

. D022

Itella Green

*Ne, jotka katsovat häneen,
säteilevät iloa,
heidän kasvonsa eivät
punastu häpeästä.*

Ps. 34:6

**Kansikuvat:
Erkki Jokinen**